

A group of people wearing white protective suits, masks, and gloves are working with waste in a facility. They are focused on their tasks, handling various pieces of trash and debris. The background shows a large, industrial-looking space with concrete walls and overhead lighting.

de Afval Spiegel

Ik ben De AfvalSpiegel

Ik ben er voor ieder afvalvraagstuk. Sinds 1985 werk ik aan een gezonde en mooie leefomgeving voor iedereen. Ik zie afval namelijk als de spiegel van de samenleving.

Dagelijks krijg ik kennis over afval boven tafel door allerlei soorten afval grondig te **onderzoeken** en te **analyseren**. Die kennis gebruik ik weer in mijn **adviezen** aan opdrachtgevers om samen te komen tot meer gescheiden afvalinzameling en minder restafval.

Hier ziet u een greep uit de diverse opdrachten die ik uitvoer. Wilt u meer weten? Ton Daamen vertelt u graag meer.

Ton Daamen
Advies & Projectleiding

ton@deafvalspiegel.nl
www.deafvalspiegel.nl
085 – 773 19 95

Ik geef advies

(En voer het ook
graag voor u uit)

Op de volgende pagina's licht ik diverse adviesprojecten toe. Van grote tot kleine opdrachten; ik ben er voor ieder afvalvraagstuk.

Nieuw afvalplan voor Gilze en Rijen

Samen met de gemeente Gilze en Rijen stelde De AfvalSpiegel een nieuw afvalplan op. De inwoners moeten vanaf nu hun afval beter gaan scheiden, zodat er minder restafval overblijft. De AfvalSpiegel ondersteunde zowel bij de besluitvorming als bij de uitvoering van het project.

Zo stonden we de gemeenteraad te woord, maar ontwierpen we ook de communicatie rondom het wegbrengen van het restafval (met de nieuwe milieupas) en trainden we nieuwe afvalcoaches. De AfvalSpiegel coördineerde ook de plaatsing van de ondergrondse containers voor het restafval, en stemde af met derden dat het herbruikbaar afval wordt aan huis opgehaald.

Voor, tijdens en na de invoering van het afvalplan ondersteunt De AfvalSpiegel ook het klant contact centrum van de gemeente. Op termijn evalueert De AfvalSpiegel of de inwoners daadwerkelijk het afval beter zijn gaan scheiden.

Afvalproeven in de gemeente Veere

Het huidige afvalbeleid van de gemeente Veere is vastgesteld in 2012 en kent geen specifieke doelen voor afvalscheiding. De gemeente wil wel de landelijke doelstellingen halen. Dat is een mooie uitdaging, want in Veere zijn er veel vakantiewoningen. Voordat de gemeente Veere een nieuw afvalbeleid opstelt, komen er enkele proeven met afval. Bij de proeven gaat de aandacht uit naar het beter scheiden van gft-afval en papierinzameling bij vakantiewoningen. Ook wil de gemeente inzetten op de vermindering van restafval.

De AfvalSpiegel begeleidt de gemeente met de proeven, die driekwart jaar duren. Zo organiseren we inloopavonden voor bewoners, beheren we de mailbox over de proeven en maken we nieuwsbrieven. Daarnaast voeren we overleg met de Zeeuwse Reinigingsdienst (ZRD), dorpsraden en werkgroepen. Met de resultaten van de proeven stelt de gemeente nieuw afvalbeleid vast.

Aanbestedingsproces voor klein chemisch afval

Voor de inzameling en verwerking van klein chemisch afval van huishoudens, zochten RWM, RD4 en RD-Maasland een nieuwe marktpartij. De AfvalSpiegel kreeg de opdracht om het volledige aanbestedingsproces voor te bereiden en uit te voeren. Dit betekende onder meer het opstellen van een aanbestedingsdocument, het verstrekken van inlichtingen, het beoordelen van inschrijvingen en het opstellen van een gunningsadvies.

De AfvalSpiegel coördineerde de hele aanbesteding en bewaakte de planning. Ook werkten we nauw samen met de vertegenwoordigers van de drie reinigingsdiensten. Zowel RWM, RD4 als RD-Maasland sloten elk een eigen overeenkomst met de verkozen marktpartij, echter allen onder dezelfde condities en tegen dezelfde tarieven.

100 dagen restafvalvrij in Utrecht

In het project 100-100-100 leven 100 huishoudens, 100 dagen lang, 100 % restafvalvrij. Ze moeten zo min mogelijk afval produceren en in het bijzonder restafval vermijden. Van oktober 2017 tot en met januari 2018 ging de gemeente Utrecht de uitgaging aan.

De AfvalSpiegel ondersteunde de gemeente bij het project, zowel uitvoerend als inhoudelijk. We hielden de aanmeldingen bij, beantwoordden vragen van de deelnemers, verstuurden nieuwsbrieven en beheerden het online platform. Daar moedigden we de deelnemers aan en gaven ze tips. Ook ondersteunde De AfvalSpiegel bij de organisatie van de start- en slotbijeenkomst.

49

56

8

per dag

Het resultaat van onze deelnemers is verbluffend

restafval na 100 dagen in kilo's

136,7 kg

Gemiddelde per huishouden
in de gemeente Utrecht

18,5 kg

Gemiddelde per huishouden
100-100-100

100-100-100

100 dagen afvalvrij

Deelnemers van 100-100-100 hebben laten zien dat het mogelijk is om veel minder afval te produceren. In 100 dagen is het onze deelnemers gelukt om minder restafval te produceren dan het gemiddelde in de gemeente Utrecht.

Afvalcoaches Loon op Zand

In veel gemeenten worden afvalcoaches ingezet. Ook in Loon op Zand. Deze coaches zijn een fysiek aanspreekpunt in de wijk om inwoners te vertellen over het voorkomen van zwerfafval en over afvalscheiding. Wanneer afval verkeerd is aangeboden, spreken de afvalcoaches de inwoners hierop aan.

De AfvalSpiegel heeft in Loon op Zand een aantal boa's opgeleid tot afvalcoaches. De boa's leerden twee verschillende rollen aan te nemen. Wanneer ze in hun rol als afvalcoach handhavend optreden, kan dit namelijk zorgen voor weerstand bij de burgers. De afvalcoach handelt daarom altijd vanuit een positieve insteek en interacteert met de inwoners van Loon op Zand. De boa's kregen leerden verder over afvalverwerking, afvaltransitie en ook sociale en communicatieve vaardigheden kwamen aan bod.

Unieke samenwerking Breda - Moerdijk

In 2016 kozen de gemeenten Breda en Moerdijk voor een publiek-publieke samenwerking. Beide gemeenten werken samen aan een gezamenlijke doelstelling, in dit geval het huishoudelijk afval inzamelen en het halen van de VANG-doelstelling. De inbreng van kennis, ervaring en capaciteit uit beide gemeenten zorgt voor meerwaarde. Maar het grootste voordeel zit 'm in het feit dat de lokale politici dicht bij het vuur zitten. Alle besluitvorming ligt bij de individuele gemeenten.

Na een positieve verkenning besloten beide gemeenten vervolgens in 2016 tot de publiek-publieke samenwerking. De AfvalSpiegel heeft Moerdijk en Breda begeleid in het gehele proces om te komen tot samenwerking en de implementatie van een ander inzamelsysteem.

De afvallogistiek van woonzorgcentrum Park Zuiderhout

Park Zuiderhout in Teteringen is partner in de Green Deal met de gemeente Breda en wil daarmee (milieu) winst behalen. Daarom gaat Park Zuiderhout het eigen afval nader bekijken.

Ze hebben De AfvalSpiegel gevraagd alle afvalstromen die vrijkomen in kaart te brengen en advies uit te brengen over de optimalisatie van de logistieke processen, afvalpreventie en de afvoer van de afvalstromen.

Hiervoor voerde De AfvalSpiegel gesprekken met de afvalinzamelaar, deed marktonderzoek, bekeek de afvallogistiek en maakte een optimalisatieplan en een kostenberekening.

Scenario's schetsen Rheden

De raad van de gemeente Rheden wilde een bewonersconsultatie om het draagvlak te peilen voor een aantal scenario's voor de toekomstige inzameling van afval. Via een online keuzewijzer, verzorgd door De AfvalSpiegel, presenteerde de raad aan alle inwoners vijf scenario's voor de inzameling van restafval, GFT-afval, PMD en papier.

Bij elk scenario stond een duidelijke uitleg over wat de keuze betekent voor het scheidingspercentage, voor de wijze van inzameling van de verschillende afvalstromen en wat de consequenties zijn voor de afvalstoffenheffing. De keuzes varieerden van 'geen wijziging' tot 'grote wijziging'. Mede op basis van de uitkomsten van deze bewonersconsultatie maakte de gemeente een keuze voor de toekomstige afvalinzameling.

Wat te doen met de minicontainers in Amsterdam?

In Amsterdam wordt het afval onder meer ingezameld met verzamelcontainers, in pandige voorzieningen en zakken. Daarnaast worden aan de 'randen van de stad' minicontainers ingezet, voornamelijk voor de inzameling van restafval. Amsterdam wilde weten of er in de toekomstige inzamelstructuur, waarbij restafval mogelijk ondergronds gaat, een plaats is voor de bestaande minicontainers voor de inzameling van GFT-afval, PD-afval en/ of papier/karton. Zo ja, moet dan het aantal minicontainers op de huidige adressen en elders in de stad worden uitgebreid? De AfvalSpiegel zocht het uit.

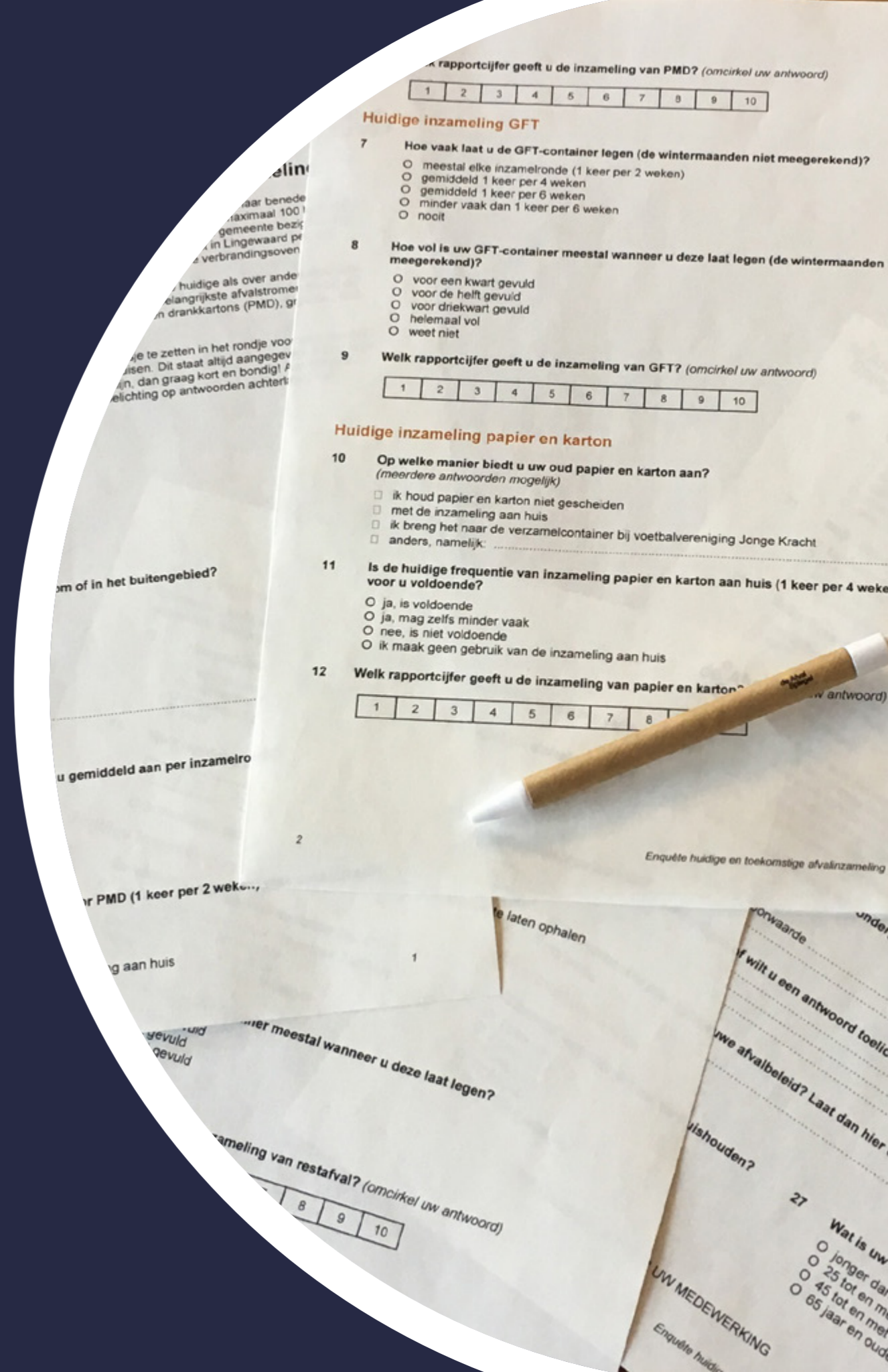
Na gesprekken met verschillende stadsdelen, de overkoepelende organisatie en het bekijken van de data, berekende De AfvalSpiegel het effect van de inzet van de minicontainers. Hierbij zetten we de opbrengsten van het beter scheiden van afval tegenover de kosten van zo'n omschakeling. De gemeente Amsterdam kon vervolgens een weloverwogen en onderbouwde keuze maken.

Enquête onder de inwoners van Lingewaard

In de gemeente Lingewaard is de afvalinzameling gewijzigd. Wat vinden de inwoners van het nieuwe inzamelsysteem? En hoe zien zij de toekomstige inzameling van restafval, GFT-afval, PMD en papier? In opdracht van Lingewaard voerde De AfvalSpiegel een enquête uit.

Zo'n 1300 adressen heeft De AfvalSpiegel aangeschreven (via een steekproef). Zowel schriftelijk als online konden de inwoners reageren. Een zeer hoog aantal respondenten (600) vulde de enquête in, waarna De AfvalSpiegel deze heeft verwerkt, geanalyseerd, gerapporteerd en besproken. Een aantal inwoners gaf aan mee te willen denken over het afvalbeleid. In de toekomst gaat Lingewaard dan ook in gesprek met deze inwoners.

Draagvlak voor restafval wegbrengen

Voor Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN) en de gemeente Zeist onderzocht De AfvalSpiegel via een enquête de ervaringen van bewoners in een proefwijk met omgekeerd inzamelen.

Wat vinden de bewoners van de loopafstand tot de ondergrondse container? Wat is het draagvlak voor deze wijze van inzamelen? Ondervinden bewoners problemen met het wegbrengen van het afval? Kunnen zij het restafval altijd kwijt in de ondergrondse containers? Voor welke inzamelmiddel voor PMD hebben bewoners de voorkeur?

Omgekeerd inzamelen evalueren in Roosendaal

In 2016 vond in Roosendaal een proef plaats met het wegbrengen van restafval (omgekeerd inzamelen). De AfvalSpiegel was hiervoor gedetacheerd in Roosendaal en evalueerde de invoering van diftar. Daaruit bleek dat de doelstelling van 100 kg restafval niet gerealiseerd kon worden met diftar alleen. In een raadsvoorstel, opgesteld door De AfvalSpiegel, stelde de gemeente voor om een proef te houden met omgekeerd inzamelen. De AfvalSpiegel heeft de proef voorbereid, begeleid en vervolgens geëvalueerd.

Hierbij werkten De AfvalSpiegel en de gemeente Roosendaal samen met Saver, de overheids-NV in de regio. Dit was nodig om aan de cijfers te komen over bijvoorbeeld de hoeveelheden aangeboden afval en de scheidingspercentages. Verder stelde De AfvalSpiegel de ervaringen van de inwoners en de service vast aan de hand van enquêtes in de proefwijk. Wat het effect van omgekeerd inzamelen is voor de service, het milieurendement en de kosten voor de gemeente Roosendaal als alle inwoners hierop overgaan, kwam ook terug in de berekening.

Ondersteunen van de beleidsmedewerker in Ede

De gemeente Ede ging in 2018 over op het invoeren van diftar. Om tijdig klaar te zijn voor 1 januari bleek dat de beleidsmedewerker onvoldoende tijd had voor alle voorbereidende werkzaamheden. Daarom sprong De AfvalSpiegel bij. Zo hielpen we bij het beantwoorden van vragen van inwoners (via de mailbox).

Verder heeft De AfvalSpiegel diverse beleidsdocumenten opgesteld met de bijbehorende collegevoorstellen. Samen met een gemeentelijke medewerker besteedde De AfvalSpiegel veel aandacht aan het opzetten van luierinzameling in Ede bij verschillende scholen, kinderdagverblijven en andere centrale plekken waar veel ouders komen. Met deze ondersteuning kon de gemeente toch op tijd van start met de invoering van de diftar.

